

V.rendű háromszögelés:

A meghatározási terven alkalmazott jelöléseknél és a terv külső kiállításánál a "Minták és mellékletek a szabatos felmérési utasításhoz" meghatározási tervét kell figyelembevenni.

A tájékozó irányoknál figyelemmel kell lenni a következőkre:

- 1./ A meghatározó irányoknak legalább két. de lehetőleg több tájékozó irányuk legyen; négy tájékozó iránynál többet mérni felesleges.
- 2./ A tájékozó irányok általában hosszabbak legyenek, mint a meghatározó irányok, mégis 3 km-nél lehetőleg ne legyenek hosszabbak.
- 3./ A tájékozó irányok lehetőleg ne legyenek ellentétes irányuak a meghatározó irányokhoz képest.
- 4./ Az irányokat túlhalmozni nem szabad, de a terven behuzott irányokat a legnagyobb gonddal mérni is kell.

Az V.rendű háromszögelés hibahatárai: A különböző háromszögekből számított koordináták között a vonalas eltérés 24 t értéknel nem lehet nagyobb, végleges értéknek a koordináták számtani kö-

sepét kell elfogadni. A képletben t a meghatározó irányok átlagos hosszát jelenti kilométerben, a vonalas eltérés pedig az y és x koordináták eltéréseinek négyzetösszegéből vont négyzetgyök értéke centiméterben.

Az iránymérést megfelelő pontosságúnak akkor fogadhatjuk el, ha a háromszög belső szögeinek összege 180° -tól legfeljebb

$$\frac{24}{t} \text{ másodperccel tér el.}$$

Sokszögelés.

A sokszögelésnél a következő alapelveket kell figyelembevenni:

1./ A sokszögvonalak hossza 1:2000 méretarányú térkép helyesbítésénél 2000 méternél, 1:2880 méretarányú térkép helyesbítésénél 1500 ölnél nagyobb nem lehet.

2./ A sokszögoldalak átlagos hossza 1:2000 méretarányú térkép helyesbítésénél 200 méter, 1:2880 méretarányú térkép helyesbítésénél 150 öl körül lehet.

3./ A sokszögvonalak egymást csak csomópontban keresztezhetik.

4./ A sokszögvonalat háromszögelési vagy már meghatározott sokszögelési pont mellett csatlakozás nélkül vezetni nem szabad.

Megengedett szögzáróhibák:

n a törésszögek száma	szögzáróhiba másodpercben
3	110
4	117
5	123
6	130
7	136
8	141
9	147
10	152
11	158
12	163
13	167
14	172
15	177

Megengedett vonalas hosszaráóhibák:

sokszögvonala hossza t méterben, ill. ölben	megengedett vonalas záróhiba centiméterben, ill. századölben
100	14
200	20
300	26
400	32
500	38
600	43
700	48
800	53
900	58
1000	64
1100	69
1200	74
1300	79
1400	84
1500	88
1600	93
1700	98
1800	103
1900	108
2000	112

A vonalas záróhiba y és x komponensét az egyes sokszögoldalok megfelelő vetületére a sokszögoldalok hosszának arányában kell elosztani.

A számszerűen meghatározott alappontok közötti összeméréseknél megengedett eltérés.

t távolság méterben, illetve ölben	eltérés centiméterben, illetőleg századölben
100	10
200	15
300	20

Ellenőrző mérések a táblahatár-, birtokhatár- és művelési ág határvonalak térképi helyességének ellenőrzésére.

Az ellenőrző összeméréseknél az összehasonlítás alapjául a térképről lemért és a természetben megmért értékek szolgálnak.

1. Térképi /grafikus/ alappontok és a természetben maradandóan és élesen megjelölt tereptárgy pontok /pl. kisajátítási kő, távve-

zeték-oszlop, épületsarokpont stb./ közötti összeméréseknél:

t méterben	megengedett eltérés 1:2000 m.a.-nál cm-ben	megengedett eltérés 1:2880 m.a.-nál cm-ben
100	90	126
200	95	131
300	100	136
400	105	141
500	110	146
600	115	151

2. Nem ponttól, hanem térképi vonaltól /pl. táblahatárvonaltól/ kiinduló /pl. merőleges irányu/ méréseknél a táblázatban megadott értékek 50 %-kal megemelt értékeit kell elfogadni.
3. Az egyes összeméréseknél a közbülső birtokhatárvonalak metszéspontjaira vonatkozó méréseknél a táblázatban megadott hibahatárnak 75 %-kal megemelt értéke irányadó.
4. A szőlő művelési águ alrészletek határvonalaira a táblázatban megadott hibahatároknak 100 %-kal megemelt értékei irányadók.
5. Elmosódott művelési ág határvonalakra a táblázatban megadott értékek 200 %-kal megemelt értékei irányadók.

Ha az ellenőrző méret egyik végpontja nem azonos rendű a másik végponttal, akkor mindig az alacsonyabb rendű pontra /vonatra/ előírt /tehát magasabb értékű/ hibahatár érvényes.

Budapest, 1957. június 4.

Előadó: Dr. Takács Lajos

Raum Frigyes s.k.
főosztályvezető